
Noves formes d'intervenció: posar la persona per davant de la pena

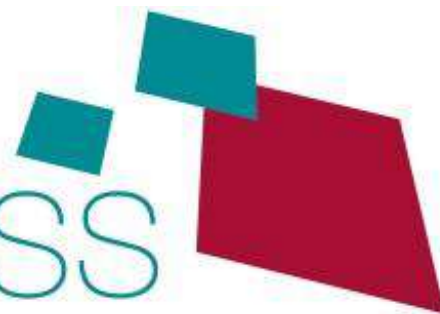
Aida Gómez

Delegada d'execució de Mesures Penals Alternatives
Equip de Tarragona Sud

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

intr^{ess}

Resposta menys aflictiva
que una pena privativa de llibertat
(delicte lleu o menys greu)

Combina:

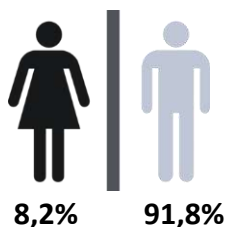
- Element **retributiu** de la pena
- Prevenció** i orientació a la reducció del risc de reincidència
- Finalitat educativa i **integradora**

MEMÒRIA 2016: MPA

LLEIDA, GIRONA, TARRAGONA i TERRES de l'EBRE

2.806 Persones d'alta al 2016

El 73,5 % té entre 18 i 45 anys

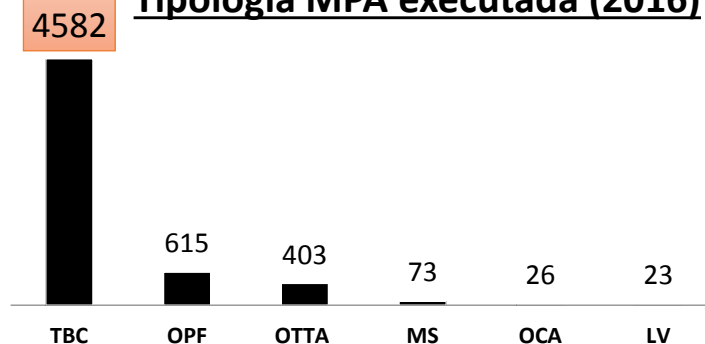
El 67,2 % són persones d'origen nacional i un 32,8 % estrangers

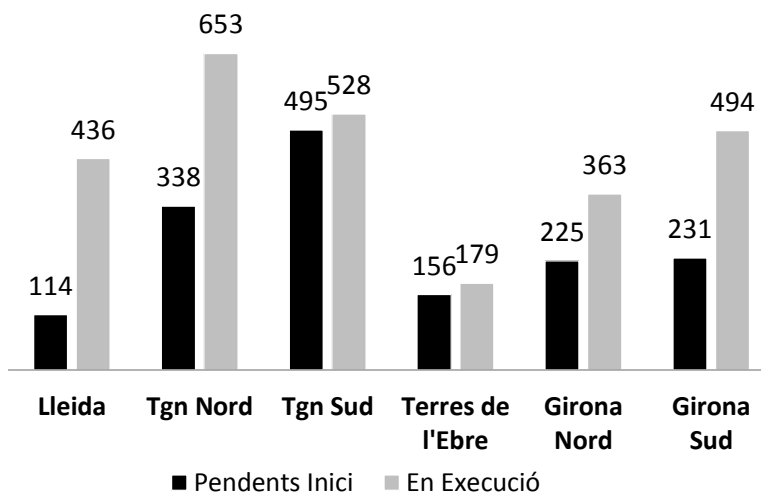
2.806 persones han complet condemna sense abandonar la seva llar

Tipologia MPA executada (2016)

Situació MPA Juliol 2017

Total: PI = 1559 / En EXE = 2653

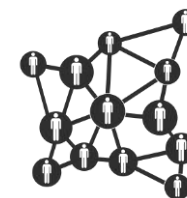
Tipologia delictiva:

Majoritàriament:

- violència de gènere

- Contra la seguretat vial

Importància treball en xarxa i col·laboració d'entitats sense ànim de lucre (1.425 entitats adherides).

TBC “ordinària” versus TBC “amb contingut”

TBC “ordinària”

- Els DEM realitzen una única entrevista (enquadrament i exploració perfil)
- es valora: predisposició al compliment, habilitats i coneixements i disponibilitat horària
- es busca entitat* pel compliment de la TBC amb la finalitat de servir de reparació “simbòlica” i que es responsabilitzi de les seves accions.
- es firma un **COMPROMÍS de TBC** (pla de treball) i es va fent el seguiment de les jornades realitzades.
 - el DEM pràcticament NO intervé a falta d'incidències !!

- llei de mínima intervenció si no hi ha necessitats especials
- sempre que es pugui complir mínimament una mesura de TBC “ordinària”, aquesta s’ha de complir així

... cal destacar l’oportunitat que va brindar el RD 840/2011, arran del qual, els DEM poden fer propostes de compliment més adaptades, per tal la pena sigui el més positiva possible i facilitar així la seva reinserció.

Capítulo II. Del cumplimiento de la pena de trabajos en beneficio de la comunidad

Artículo 5. Valoración y selección del trabajo

“Cuando las circunstancias o características vinculadas a la persona condenada, o derivadas de su etiología delictiva, así lo aconsejen, los profesionales de los servicios de gestión de penas y medidas alternativas ofertarán al penado que la pena de trabajo en beneficio de la comunidad se cumpla con su participación en talleres o programas formativos o de reeducación, laborales, culturales, de educación vial, sexual y otros similares, (...)”

TBC amb “contingut”

- Els DEM, si en 1a entrevista detecten una situació inestable i és necessària una intervenció d'un servei especialitzat (CAS/CSM entre d'altres)
- coordinació EMPA–CAS/CSM i valoració del cas conjuntament
- si es valora idoni una TBC amb contingut → **elaboració del contingut del pla de treball** conjuntament: visites, medicació, assistència altres serveis,...
- eina reforçament+ al tractament; NO com a evasió mesura judicial!!
- Revisable i modificable

→ per l'adaptació del compliment és imprescindible la **coordinació amb els diferents professionals** de la xarxa dels Serveis Socials i, sobretot, amb professionals de l'àmbit sanitari, en especial dels **serveis de drogodependències i de salut mental**

NO ens oblidem que es tracta d'una MESURA JUDICIAL,...

... però, si entenem que abans de treballar la responsabilitat del delicte ...

... són necessàries unes condicions mínimes d'ESTABILITAT personal!!

- ✓ Per treballar la **responsabilitat personal**
- ✓ ↓ **factors de risc**
- ✓ ↓ **reincidència**

Casos pràctics

Proposta de TBC amb contingut de DESHABITUACIÓ

El Sr. RGG (57 anys) es va entrevistar per 1ª vegada amb l'EMPA al novembre'15, pel compliment de 105 jornades:

- delicte **VIDO**
- situació **d'indigència** i sense ingressos econ.
- dependència al **alcohol** (sense vinc. CAS)
- NO hàbits laborals
- grau **disminució** (no reconegut)
- NO seguiment en cap servei especialitzat, ni SS

A juliol'17 el Sr. RGG:

- Ben vinculat al CAS de Reus i bona adherència al tractament farmacològic.
- Assisteix diàriament al Centre d'activitats i d'acollida "La Illeta".
 - aquí es dutxa, posa rentadores, taller alfabetització.
- Abstinència alcohol.
- Assisteix diàriament al menjador social (dinar i sopar)
- Tramitada targeta sanitària (règim especial; sense sostre)
- En tràmit: acceptació empadronament Reus
 - amb la finalitat que se li pugui valorar el grau de disminució
 - i poder tramitar ajuda econòmica (PNC)

Proposta de TBC amb contingut de SALUT MENTAL

El Sr. JJGF (24 anys) es va entrevistar per 1ª vegada amb l'EMPA al novembre'13, pel compliment de 120 + 135 jornades de TBC:

- múltiples causes a **Justícia Juvenil**
- 7 causes a MPA
- Delictes relacionats amb **robatoris** d'automòbils i conducció sense permís.
- vinculat al **CSM** (però sense assistència regular)
- nul·la consciència trastorn (Esquizoafectiu de tipus maníac).
- abandonament medicació
- **descompensació** psicòtica (precisant ingressos en hospital psiquiàtric → fugues amb consum!)
- baix nivell formatiu i NO hàbits laborals
- 65% grau de **disminució**

A juliol'17 el Sr. JJGF:

- bona vinculació **CSM de Reus** – assistència regular
- estable psicopatològicament
- consciència trastorn → bona adherència i acceptació
tt (injectable)
- abstinència tòxics
- atenció a l'**Equip d'Intervenció Precoç**
→ programa de psicosis incipient (ALTA febrer'15)
- assistència març'14-octubre'15 al **Centre de dia SM:**
3 dies/setmana → treball HHSS, vinculació, hàbits,
jocs,..
- novembre'15-actualitat: **treball protegit**; molt bona
valoració.

En ambdós casos una TBC “ordinària”
NO hagués estat possible:

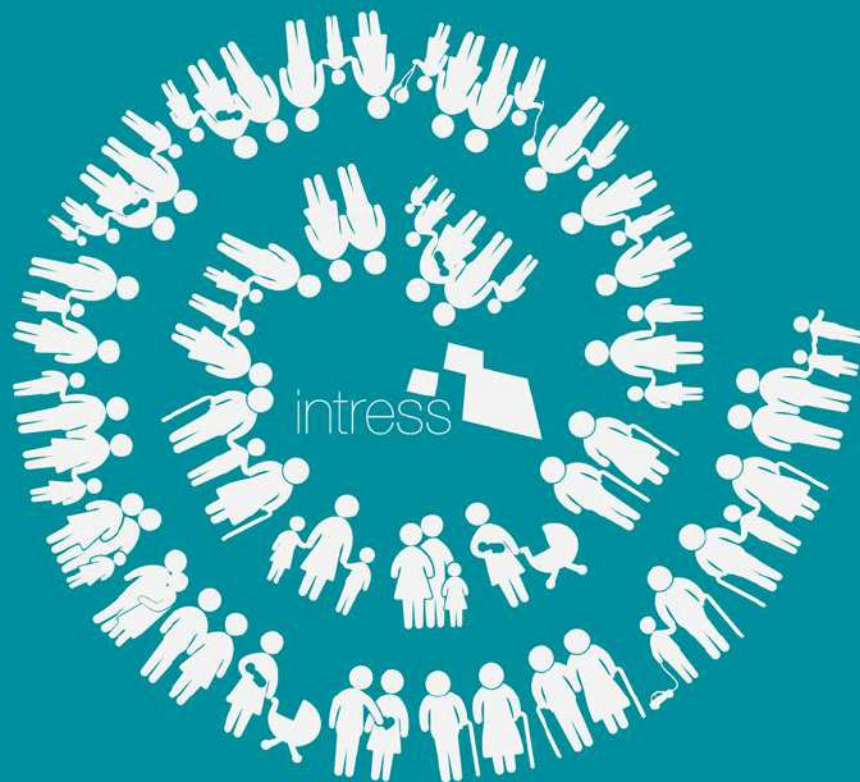
- Per falta de cobertura de les necessitats bàsiques.
- Per consum actiu d'alcohol
- Per descompensació psicopatològica
- Per falta de vinculació a un servei especialitzat
- Per falta de suport (personal i professional)
- ... → Per una **INESTABILITAT PERSONAL**

Conclusió

- gràcies a l'adequació de la TBC a les circumstàncies personals del penat,
- i al treball coordinat amb els professionals dels diferents serveis de la xarxa comunitària, en especial de l'àmbit sanitari:
 - es va afavorir el compliment de la mesura penal
 - ↓ a la vegada els **factor de risc**
 - i, per tant, ↓ la possibilitat reincidència

Gràcies a l'aplicació d'una TBC amb contingut, el benefici obtingut per part del “penat/da” va ser més favorable i assequible, ja que d'una altra manera tampoc s'hagués pogut complir la mesura.

www.intress.org
intress@intress.org

Barcelona

Villarroel 45, entlo. 08011 Barcelona
T. 932 172 664 - F. 932 373 634

Madrid

María de Molina 64, 1º B. 28006 Madrid
T. 915 621 050 - F. 915 612 247

Palma de Mallorca

La Rambla 15, 2º 1ª. 07003 Palma de Mallorca
T. 971 715 029 - F. 971 712 200